

Eksempler på ”de kultiverede” omtalt i takattul.

Dem som kaldte til nahda fra slutningen af det 17årh. var inspireret af europæisk tankegang, med få islamiske slogans. De intellektuelle og de kultiverede kom primært fra Egypten, Beirut og Damaskus. Men nok det mest centrale sted var Cairo, Egypten og Azhar det islamiske universitet. Fra disse steder spredte de fordrejede tanker sig til resten af den arabiske og muslimske verden.

Rifa al – Tahtawi (1801-1873). En lærd/Alim Azhar som blev sendt til Paris i 1826(for at lære om uddannelse og videnskab). Han medbragte bl.a. fra denne rejse total fascination af vestlige værdier og kvindesyn. Dette skete under Muhammad Ali som stod i spidsen for Egypten på dette tidspunkt. Han var tidligere Guvernør under Osmannerne. Tahtawi lærde endda fransk og oversatte mange værker fra fransk kultur til arabisk (forgiftning kom bl.a. til ummah gennem ham). Han ændrede mange meninger efter sine besøg til Frankrig, han blev uddannet i sekularisering, kvinder og uddannelse for dem og i parlamentarisme. Han havde opholdt sig i Frankrig i over 5 år og da han vendte tilbage til ummah, så havde han stort set ændret personlighed og sagde at muslimernes vej frem er ikke kun videnskabeligt, men også kulturelt/værdier har de behov for at lære fra Europa. Han skrev bl.a. “*Takhlis al-Ibriz fi Talkhis Bariz* (oversat på engelsk til - *The Quintessence of Paris*).

Jamal al din al Afghani (1839-1897) Han var Iraner/Perser (ifølge andre Afghaner). Han var politiker og journalist og en lærd i islam. Han havde også besøgt Frankrig en del gange. Han var en af modernisterne, som sagde at islam har brug for en nytolkning og ændring af nogle af principperne og mange andre ting, han angreb gamle tolkninger og sagde at fremgang betyder, nytænkning. Han sagde at han ville fjerne monarkiet og erstatte det med et repræsentativt styre. Han havde stor indflydelse på de kultiverede og specielt på Muhammad Abduh som var hans elev.

Muhammad Abduh (1849-1905) fra Egypten. Han blev alim og dommer og herefter mufti. I hans bog ”*Treatise on the Oneness of God*”, skriver han at islam er kristendommen overlegen, samt om ligestilling og velfærd. Han sagde at islamisk lov skulle liberaliseres. Han angreb staten med sine tanker og sagde at den har forladt islam moralsk og intellektuelt. Og han angreb også kolonialismen, og opnåede derved opbakning til sine tanker blandt muslimerne. Han var en af dem man kaldte de moderne salafister. Iblandt hans elever var Rashid Rida.

Rashid Rida (1865-1935) fra Syrien, han var endnu en såkaldt stor alim og reformist, selvom de to ting ikke hænger sammen. Han endte med at kaldte til en moderne islam.

Taha Hussain (1889-1973) en kendt forfatter fra Egypten. Han havde læst på det sekulære universitet i Cairo/ han havde endda læst på Azhar i en periode. Han skrev kun om en moderne islam med total vestlig inspiration. Hans mest kendte bog ”En egyptisk barndom” udkom i 1932 og ”*The Stream of Days/dagene/al ayyam*” i 1943 et moderne arabisk værk som den vestlige verden tog til sig med åbne arme. Også han havde læst på Sorbonne universitetet i Frankrig/og på universitetet i Paris. Han skrev om araberne modernitet.

Muhammad Husayn Haykal (1888-1956) egyptisk forfatter, tænker og tidligere minister for uddannelsessystemet i Egypten. I 1914 skrev han den første moderne novelle i Egypten ved navn ”Zaynab”. Han havde studeret på Sorbonne universitetet i Paris og fik en høj grad derover (han læste

jura). Bogen Zaynab handlede om et moderne forhold mellem Zaynab og Hamid, og den blev filmatiseret i 1925 som den første egyptiske film. Han var inspirerede af russiske forfattere, som var revolutionære i deres tankegange (reformistiske tankegange), ændring af folkets syn og værdier til det mere liberale. Han var med til at skrive det vidt udbredte blad al-fajr i den arabiske verden, hvis formål var at bringe en moderne form for islam ind i samfundene. Det var et ugentligt blad fra 1925 (start).

Butrus al Bustani (1883-1919) en libanesisk sekularist, han var den første som skrev et værk af "verdens historien" på arabisk. Han var kristen og han skrev mange bøger om nationalisme.

Ung tyrkerne: en bevægelse støttet af Frankrig og England, hvis formål var at splitte den islamiske stat ad. Den bestod af tyrkere fra universiteter og soldater, generaler og andre indflydelsesrige folk. De opstod i slutningen af det 18 årh. Mustafa Kemal var en del af dem. Det var en ren nationalistisk bevægelse. Mange af dem tog til Frankrig og blev uddannet, for at vende tilbage til staten og lave undergravende virksomhed.

Blandt araberne opstod også nationalistiske bevægelser stille og roligt med start fra 1800 tallet. Det var en engelsk plan, som gik ud på at opildne til had mellem arabere og tyrkere. De sagde til araberne at de var undertrykt af en flok tyrkere som ikke engang kunne arabisk. Der opstod nogle videnskabelige foreninger hvis eneste formål var at skabe nationalisme. Selv bøger som blev trykt skulle omhandle dette. Syrisk nationalistisk bevægelse (uden den store succes opstod i start/midt 18 årh.) deres slogans var "*hubb al-watan min al-iman*": "kærlighed til faderlandet er en sag som iman".